

De schoolweek van Bernadette Wijdeveld

Bernadette Wijdeveld (rechts) in overleg met collega Joyce Emons.

In deze rubriek beschrijven mensen die werkzaam zijn in het onderwijs of die op een andere manier te maken hebben met het onderwijs hun 'schoolweek'. Deze keer Bernadette Wijdeveld, 45.

Bernadette is in juli 2007 met haar man en drie zonen naar Shanghai verhuisd. Haar man is uitgezonden door zijn werkgever naar China. Samen met haar collega Joyce Emons heeft Bernadette een duobaan op De Oranje Draak, de Nederlandse School in Shanghai. Joyce werkt op maandag en woensdag, Bernadette op dinsdag, donderdag en vrijdag.

De Oranje Draak heeft drie vestigingen in Shanghai. Bernadette werkt op de SCIS, de Shanghai Community International School. Op deze school worden twee lesvormen van Nederlands aangeboden. Kinderen die nog extra begeleiding nodig hebben met Engels, de instructietaal op school, en kinderen die Mandarijn leren kunnen na schooltijd (van 16.00 tot 18.15) Nederlandse les krijgen. De andere leerlingen krijgen onder schooltijd Nederlands.

Bernadette geeft les aan de leerlingen die onder schooltijd Nederlands krijgen. Elke schooldag krijgen deze leerlingen per jaargroep 45 minuten Nederlandse taal en cultuur.

DINSDAG

Zoals altijd vertrekken we om 7.15 van huis. Samen met mijn drie zonen loop ik naar het opstappunt van de schoolbus op onze compound. De schoolbus voegt zich in het altijd hectische verkeer van Shanghai. 'Go with the flow', niet te veel om me heen kijken. Het is weer verschrikkelijk druk. Diederik, mijn jongste van 8, zit bij mij op schoot. De bus is vol en voor mij was er eigenlijk geen plekje meer. Ik mag in China geen auto rijden en omdat mijn man 's morgens onze auto met chauffeur nodig heeft, is dit de beste manier om op school te komen. Er rijden wel voldoende taxi's, maar je kunt er 's morgens niet op rekenen dat je er op de afgesproken tijd een hebt. De juf kan niet te laat op school komen, toch? Fietsen is rond dit tijdstip helemaal af te raden. Het verkeer is verschrikkelijk druk en de lucht erg vervuild. Daarom, gezellig in de bus.

Om 7.50 zijn we op school. We sluiten aan bij de lange rij schoolbussen. Elke dag rijden er 82 bussen naar SCIS. Ik loop naar mijn klas in de kelder van de lower school (bassisschool, groep 1 t/m 7). Om 8 uur beginnen alle lessen, maar niet voor mij. Mijn eerste groep komt pas om 8.45, dus ik heb nog even tijd om de spullen klaar te zetten.

De computer gaat aan, mijn contact met de buitenwereld. Ouders zijn hier gewend om met de leerkrachten te communiceren via de e-mail. Doordat alle leerlingen met de schoolbus reizen, zie je de ouders niet bij school.

GROEP 5

Groep 5 is mijn eerste groep. Het is, zoals bijna alle groepen, een klein groepje. Twee leerlingen volgen onderwijs op groep 5-niveau en twee volgen het op groep 4-niveau. Afgelopen weekend hebben de leerlingen hun spellingschrift mee naar huis genomen en nu hebben ze de schriften weer teruggebracht. Er worden nieuwe woorden met een nieuwe spellingregel behandeld. Opvallend is weer hoeveel interferentiefouten er gemaakt worden. De 'oe' wordt geschreven als 'oo', de 'ie' als 'ee'. Logisch natuurlijk als je het grootste gedeelte van de dag Engels leest, schrijft en praat. We staan toch weer uitgebreid stil bij de verschillen.

Snel even het werk voor groep 6 alvast op het bord schrijven.

GROEP 2

Met groep 2 zijn we al drie weken bezig met het thema vliegen. Ze vliegen regelmatig en weten feilloos te vertellen welke stoelen in de businessclass de beste tv-schermen hebben. Ook de term 'jetlag' is hun niet onbekend. Maar 'opstarten en landen' en het rollenspel piloot, copiloot en stewardess gaan nog veelal in het Engels. Deze kinderen zijn erg gebaat bij deze lessen Nederlands. Het is jammer dat de groep erg klein is omdat je dan minder kunt 'leren van elkaar'. Toch is onder schooltijd 45 minuten per dag Nederlands praten erg belangrijk. Ze raken zo meer vertrouwd met de Nederlandse klanken. We starten de les met een oefening in schrijfmotoriek. Een vliegtuig 'vliegt' over het papier en maakt allerlei mooie lijnen. Op de SCIS leren de kinderen eerst het blokschrift. Ze tekenen de letters meer dan dat ze de letters hebben leren schrijven. Het ziet er erg rommelig en ongestructureerd uit. In groep 5 beginnen ze pas met het aanleren van het verbonden schrift. Kinderen die teruggaan naar Nederland lopen daarin dus achter. Incidenteel besteden we daarom aandacht aan de schrijfmotoriek en de oog-hand-coördinatie. Zo besteed ik gelijk aandacht aan de begrippen: hoog, laag, links, rechts, hetzelfde, verschillend.

Tijd voor een spelletje met de woordenschat woorden. Een leerling neemt een woord in gedachte en probeert ons te laten raden welk woord het is. 'Hoe heet ook al weer dat wat boven op een helikopter zit?' Lastig hoor! Ik sluit de les af met rijmen met plaatjes. 'Juf, is dit een monkey?'

GROEP 6

Groep 6 is al in het lokaal als ik groep 2 heb begeleid naar hun eigen groep. In deze groep ook nieuwe spellingwoorden. Naast werken in het spellingwerkboek en spellingschrift trainen ze ook om de beurt de woorden op de computer. In deze les komen woorden

Groep 6 van de Oranje Draak in Shanghai.

Wereldwijd volgen meer dan 10.000 leerlingen Nederlands onderwijs op een school voor Nederlandse taal en cultuur, via afstandsonderwijs of via volledig Nederlandstalig onderwijs. In opdracht van het Ministerie van OCW bevordert, subsidieert, ondersteunt en adviseert de Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland het Nederlands onderwijs in het buitenland.

Stichting NOB: Dé schakel tussen Nederlandse scholen in het buitenland en de Nederlandse onderwijswereld. Kijk voor meer informatie op www.stichtingnob.nl, mail naar info@stichtingnob.nl, of bel naar 070 386 66 46.

voor waarvan de betekenis niet duidelijk is. Twee leerlingen die weinig problemen hebben met spelling, maken op het bord voor de anderen een soort quiz. Ze hebben ieder een onbekend woord gekozen, in dit geval 'overig' en 'uitvoerig', en er een goede en twee verkeerde betekenissen bijgeschreven. Wie weet het goede antwoord? Leuk onderdeelje. We sluiten de les af met het favoriete onderdeel van de les. Voorlezen! Ik lees nog voor uit *Oorlogsgeheimen* van Jacques Vriens, een boek van de Kinderboekenweek. Jammer dat het al bijna uit is. De leerlingen hangen weer aan mijn lippen. We hebben ontdekt hoe belangrijk voorlezen is. Je bent op een hele goede manier met taal en cultuur bezig. Ook een heel gezellig moment van de dag.

Een half uur geen leerlingen, tijd om naar de planning van groep 3 te kijken. Met deze groep zitten we midden in het proces van leren lezen en schrijven. De letter 'ie' is aan de beurt. Vorige week heb ik al gezien dat de 'ie' geschreven wordt als een 'ee'. Ook hier al een referentiefout. Ik zal eens moeten kijken hoe ik hier het beste mee kan omgaan. Wat moet ik ze aanbieden?

GROEP 3

Groep 3 is een groep van twaalf leerlingen. Voor De Oranje Draak een grote groep. Ook in deze groep grote niveau verschillen. Drie leerlingen hebben een eigen programma. Na klassikaal het woord 'wiel' gehakt, geplakt en berijmd te hebben, gaan ze zelfstandig in hun werkboek werken. Ik werk met twee kinderen apart. Het zelfstandig werken gaat steeds beter. Het stoplicht staat op oranje. Er wordt zachtjes gepraat. Ik vind deze kinderen op zich wel zelfstandig, maar ze zijn meer dan de leerlingen in Nederland, gewend dat er van alles voor ze geregeld wordt. Veel gezinnen hebben hier een ayi in huis; een huishoudelijke hulp. De ayi past ook veel op de kinderen en ze hoeven maar te kijken of het wordt voor ze geregeld. Ze worden een beetje gemakzuchtig. Dit merk ik in de werkhouding. Gelijk gaat de vinger omhoog, of wordt er zelfs door de klas geroepen dat ze het niet snappen. Ik probeer ze hierin op te voeden.

Als de groep weer terug is naar de klassen, heb ik tijd om even wat e-mails van de ouders te beantwoorden. Ondertussen komen de collega's binnen die de naschoolse leerlingen lesgeven. Altijd heel gezellig. Tussendoor ook even overleg met Joyce, mijn directe collega.

GROEP 4

Groep 4 is mijn laatste groep. Deze leerlingen komen vandaag extra lang. Hun les op vrijdag valt uit vanwege een maandsluiting op SCIS. Omdat de lessen niet gemist kunnen worden, blijven ze na school nog 45 minuten. Dit betekent dat de ouders zelf voor vervoer naar huis moeten zorgen, de schoolbussen rijden dan niet meer.

Na de spellingles gaan we door met begrijpend lezen. De tekst lees ik deze keer voor en de eerste vragen doen we mondeling. Dan ga ik nog met een leerling samen lezen, terwijl de anderen verder werken aan de vragen. Ik merk dat de leerlingen echt moe zijn na zo'n lange dag. Om 15.45 gaan ze naar huis. Ik ruim nog wat op en zoek de chauffeur buiten op. Ben in vijftien minuten thuis. Lekker snel.